

Όταν η επαγγελματική διαστροφή οδηγεί σε ποδολογική ωριμότητα

Παναγιώτα Σκαρτούλη, 25.05.2018

Η ωριμότητα είναι μια λέξη που χρησιμοποιείται ως ιδιότητα του πλήρως ανεπτυγμένου πράγματος ή ατόμου που έχει φτάσει σε ένα ανώτατο στάδιο ανάπτυξης, εξέλιξης και τελείωσης. Δυστυχώς, όσον αφορά τον κλάδο της υγείας, θα πρέπει να αποφεύγουμε να μιλάμε για ωριμότητα, μιας και η παραδοχή αυτή οδηγεί στην αντίληψη, πως δεν υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω εξέλιξη. Ώριμος μπορεί να είναι ένα καρπός, αλλά ποτέ μια επιστήμη ή ένας επαγγελματίας υγείας, όπως ο ποδολόγος.

Η πεποίθησή μου είναι, πως η «ωριμότητα» θα πρέπει να οριστεί στον κλάδο της υγείας ως η συνεχόμενη εξέλιξη του βαθμού επαγγελματικότητας, κάτι που πετυχαίνεται βάσει διαφόρων ικανοτήτων και στόχων, όπως και αξιών του ατόμου και του συνόλου των επαγγελματιών ποδολόγων.

Ο επαγγελματισμός είναι η κάθε αυτόνομη ή πολυδιάστατη διεργασία που απαιτεί προκαθορισμένη μελέτη του έργου, καθώς και εκπαίδευση, κατανόηση και κατάκτηση της γνώσης του αντικειμένου αλλά και την ανάλογη πρακτική εμπειρία.

Ο ποδολόγος- Βάσεις και θεμέλια ικανοτήτων

Αναμφισβήτητα η επιτυχία κατά την εκτέλεση του έργου του, βασίζεται κατά κύριο κανόνα στις γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά το στάδιο εκπαίδευσης. Το επίπεδο των γνώσεων δεν καθορίζει μόνο το αποτέλεσμα του έργου, αλλά και την δυνατότητα ή ικανότητα μετεκπαίδευσης και έρευνας. Γι αυτό η επαγγελματική διαστροφή ξεκινάει από την επιλογή του ιδρύματος, διότι κατά την επιλογή του επαγγέλματος υπάρχει απλά ένα προσωπικό ενδιαφέρον για την ενασχόληση, στο ίδρυμα όμως το ενδιαφέρον αυτό μετατρέπεται σε σεβασμό και αγάπη για το επάγγελμα.

Εκεί, ο ποδολόγος θα μάθει να αξιολογεί καταστάσεις και προπαντός τον εαυτό του. Παρατηρώντας τους άλλους αναπτύσσει γνωστικές προσδοκίες όσον αφορά την πιθανή δική του επίδοση σε ορισμένες μελλοντικές καταστάσεις. Έτσι οδηγείται σε αυτορρύθμιση των ενεργειών του. Ο Bandura ερμηνεύει τη διαδικασία αυτή με βάση την έννοια της αυτεπάρκειας και την ορίζει ως την υποκειμενική κρίση του ατόμου σχετικά με την ικανότητά του να ακολουθήσει μια πορεία ενεργειών που θα αποδειχθεί αποτελεσματική σε μια συγκεκριμένη κατάσταση.

Προσωπικά θεωρώ πως αυτή η υποκειμενική κρίση του ποδολόγου, είναι και το σημαντικότερο στοιχείο που θα τον συνοδεύει καθ όλη την διάρκεια της σταδιοδρομίας του και θα καθορίζει συνεχώς την έκβαση του κάθε έργου που αναλαμβάνει. Η επιλογή των κατάλληλων καθοδηγητών κατά την εκπαίδευση και την συλλογή εργασιακής εμπειρίας, προσφέρει την σύγκλιση της υποκειμενικής κρίσης με την αντικειμενική, δηλαδή με την πραγματικότητα. Ενδεικτικά θα αναφέρω ότι το γεγονός ότι διδάχθηκε την ορθή αντιμετώπιση της Ονυχοκρύπτωσης, δεν σημαίνει ότι θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει κάθε Ονυχοκρύπτωση. Η αξιολόγηση του εαυτού του και της κάθε κατάστασης που θα πρέπει να διαχειριστεί, είναι το θεμέλιο για την βασικότερη αρχή: την προτεραιότητα στην φροντίδα του πελάτη-ασθενή.

Ο ποδολόγος- Όρκος του Ιπποκράτη

...Θα χρησιμοποιήσω τη θεραπευτική τέχνη μόνο για ωφέλεια των αρρώστων, όσο εξαρτάται από τη δύναμη και την κρίση μου, και θα τους παραφυλάξω από κάθε βλάβη και αδικία... Σε όσα σπίτια προσκαλούμαι, θα μπαίνω για το καλό των αρρώστων, κρατώντας τον εαυτό μου μακριά από κάθε θεληματική αδικία ή διαφθορά...

Ο επαγγελματίας γενικά ορίζεται ως ένα άτομο που προσφέρει υπηρεσίες ως αντάλλαγμα για να κερδίσει τα προς το ζην. Αυτό στην αγορά πετυχαίνεται με διάφορους ηθικά αποδεκτούς τρόπους όπως το ισοζύγιο τιμής-ποιότητας της υπηρεσίας ή του αγαθού.

Στον κλάδο της υγείας αυτή η πρακτική είναι αθέμιτη και ηθικά μη αποδεκτή, διότι η καλή υγεία δεν έχει ισοζύγιο τιμής-ποιότητας αλλά μόνο την μέγιστη ποιότητα παροχών. Το τελικό αποτέλεσμα μπορεί να είναι αποκλειστικά η πλήρης αποκατάσταση-ίαση. Η διαδρομή της λύσης που θα επιλεγεί, θα πρέπει να αποφασίζεται μετά από λεπτομερή ενημέρωση μαζί με τον ασθενή, ώστε να εξασφαλίζεται ο μέγιστος βαθμός αυτονομίας του. Ο επαγγελματίας ποδολόγος θα λάβει υπόψη τα ιδιαίτερα γνωρίσματα και την κατάσταση του ασθενή και θα προσφέρει την ιδανική για τον πελάτη διαδρομή αντιμετώπισης, που θα οδηγήσει όμως πάντα στο μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα. Διότι η έκβαση του έργου εξαρτάται από τον βαθμό συνεργασίας του ασθενή. Όταν π.χ. ο ασθενής καταφθάνει από μεγάλη απόσταση στο ποδολογικό κέντρο και απαιτείται η εφαρμογή της ορθονυχίας, δεν θα πρέπει να επιλεγεί ο νάρθηκας, ο οποίος απαιτεί επιπλέον επισκέψεις τις επόμενες ημέρες λόγω ανάγκης λήψης αρνητικών και χρόνου κατασκευής, αλλά αυτός που μπορεί να τοποθετηθεί άμεσα, ακόμη κι αν η πρώτη επιλογή νάρθηκα ίσως προσφέρει μια αποκατάσταση σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Η μη αποδοχή του ισοζυγίου τιμής- ποιότητας ισχύει επίσης στον εξοπλισμό και τα αναλώσιμα που θα επιλέξει ο ποδολόγος. Δεν μπορούν να γίνουν συμβιβασμοί στο βαθμό καθαριότητας ή στις ιδιότητες των προϊόντων που θα επιλεχθούν. Ακόμα κι αν αυτό σημαίνει ότι το κόστος τους επηρεάζει σημαντικά τον προϋπολογισμό του ποδολογικού κέντρου. Η υγεία δεν μπορεί να προσφέρεται με γνώμονα την ανταγωνιστικότητα τιμής παροχών στην αγορά, αλλά μόνο με την ανταγωνιστικότητα ποιοτικότερης παροχής. Γι αυτό ο ποδολόγος που λειτουργεί ηθικά ορθά, δεν θα συμβιβαστεί στο όνομα του προσωπικού κέρδους με ακατάλληλο εξοπλισμό και προϊόντα.

Από αρχαιοτάτων χρόνων περιέγραψε ένας φαρμακοποιός το επάγγελμα της υγείας ως:

Δέσμευση συμπεριφοράς με συμπάθεια και αίσθημα ελέους, προς την αντιμετώπιση του πόνου των πασχόντων.

Η ποδολογία όπως κάθε επιστήμη, θα πρέπει να εξελίσσεται από τους αντίστοιχους ειδικούς που την εφαρμόζουν. Συνήθως η επαγγελματίας που αγαπούν το επάγγελμά τους σε ιδιαίτερα υψηλό βαθμό, είναι και αυτοί που αφιερώνουν ένα μεγάλο μέρος της ζωής τους στην εξέλιξη της επιστήμης τους. Κατά την προσπάθεια εύρεσης νέων μεθόδων, να αγαπούν και τον ασθενή και το συμφέρον του να βρίσκεται στο επίκεντρο των «πειραμάτων» των επαγγελματιών. Σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει ο ζήλος για την εξέλιξη της επιστήμης να συνδέεται με ταλαιπωρία ή κίνδυνο του ασθενή.

Ο Ποδολόγος- Ηγέτης

Η ηγεσία είναι μια απαραίτητη ιδιότητα του ποδολόγου. Δεν εξαρτάται από τα γνωρίσματα του χαρακτήρα του, αλλά από τον επαγγελματισμό, τις γνώσεις, την επικοινωνία και την ικανότητα πρόβλεψης και αντιμετώπισης διάφορων καταστάσεων.

Ο ποδολόγος ηγέτης διαμορφώνει μια επαγγελματική συμπεριφορά παραδειγματική και αποτελεί έτσι το παράδειγμα προς μίμηση για τους νέους ποδολόγους, αλλά και τους συνεργάτες του. Με βάση τις γνώσεις του ορίζεται από τον ασθενή, την ομάδα του και την κοινωνία, ως ο καταλληλότερος για την αντιμετώπιση και την εύρεση στρατηγικών σχετικά με την επαγγελματική του ενασχόληση. Ο τρόπος επικοινωνίας του είναι ξεκάθαρος και αναλυτικός ώστε να κερδίσει την εμπιστοσύνη στον επαγγελματικό του κύκλο και να εξασφαλίζει την ορθή εφαρμογή των στρατηγικών του επιλογών, για τις οποίες αναλαμβάνει και την ευθύνη. Η ικανότητες ηγεσίας δοκιμάζονται καθημερινά από όλους, όμως ιδιαίτερα από τους ασθενείς του. Αυτοί είναι, που συνήθως

αναπαύονται εύκολα και ψάχνουν για βολικές βραχυπρόθεσμες λύσεις. Η πειθώ του ποδολόγου όμως καθορίζει τον βαθμό συνεργασίας και το τελικό αποτέλεσμα. Γι αυτό ο «έλεγχος» των πράξεων και της συμπεριφοράς του ασθενή αποτελεί επιτακτική ανάγκη.

Ο ποδολόγος- Αιώνιος μαθητής

Η εξέλιξη της κοινωνίας και του σύγχρονου τρόπου ζωής απαιτεί την συνεχόμενη μετεκπαίδευση του ποδολόγου. Ως επαγγελματίας στον κλάδο της υγείας που ασχολείται με παθολογικές καταστάσεις των άκρων, που αποτελούν συχνά επιπτώσεις πολυδιάστατων καταστάσεων του οργανισμού, οφείλει να ενημερώνεται, όχι μόνο σχετικά με τις ποδολογικές εξελίξεις, αλλά και άλλων κλάδων που ασχολούνται με τις αντίστοιχες παθήσεις και οδηγούν στις επιπτώσεις που αφορούν τον ποδολόγο.

Η ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι για την διατήρηση και βελτίωση των υπηρεσιών. Σωματεία, σύλλογοι και ενημερωτικές διοργανώσεις ανά τον κόσμο προσφέρουν το υπόβαθρο ακαδημαϊκών συζητήσεων και παρουσιάσεων που τελικά θα διαμορφώσουν το μέλλον, την αναγνώριση και την εξέλιξη της ποδολογίας. Με την θεμιτή μετάλλαξη του επαγγέλματος κατά την διάρκεια του χρόνου, προσαρμόζονται και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, καθιστώντας την διεύρυνση ακόμη και των καθηκόντων δικαιοδοσίας δυνατή.

Αν και αρκετοί από αρχαιότατων χρόνων ασχολούνται με την υγεία και τις επιπτώσεις στα άκρα, το επάγγελμα του ποδολόγου είναι σχετικά νέο. Οι ποδολόγοι οφείλουν να το διαδίδουν και να το εξασκούν παραδειγματικά, ώστε να κερδίσει μια στερεά βάση στον κόσμο της υγείας. Για να το καταφέρουν, θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη συλλογική προσπάθεια και να περιφρουρούν το επάγγελμα τους. Στην Ελλάδα η έλλειψη της νομοθετικής ρύθμισης, επιτρέπει σε μη-επαγγελματίες «ποδολόγους» να χρησιμοποιούν τον τίτλο χωρίς νομικές επιπτώσεις, παραπλανώντας τον πελάτη ασθενή, άθελα ή και ηθελημένα, εκμεταλλευόμενοι τα νομοθετικά κενά. Στην αθέμιτη αυτή κατάσταση στην αγορά, ο ακαδημαϊκός ποδολόγος μπορεί να αντισταθεί μόνο με τον παραδειγματικό επαγγελματισμό του και να αγωνίζεται καθημερινά για μια νομική πρόβλεψη του επαγγέλματος του από το κράτος.

Ο Ποδολόγος- Επαγγελματισμός= Μέλλον

Το αργότερο όταν ρωτήσει για πρώτη φορά μόνος του τον ασθενή: «Τι μπορώ να κάνω για εσάς?», το επίπεδο του επαγγελματισμού του πρέπει να είναι τόσο αναπτυγμένο ώστε να είναι σε θέση να αντιληφτεί εάν μπορεί να φέρει εις πέρας το έργο ή όχι, και με ποιον τρόπο θα πετύχει τον στόχο. Ταπεινός θα ζητήσει βοήθεια από άλλους πιο έμπειρους συναδέλφους όταν έχει αμφιβολίες. Αργότερα κατά την εξέλιξη του θα παρέχει αντίστοιχα την εμπειρία του σε όποιον συνάδελφο την χρειαστεί. Δεν θα επαναπαύεται στις κατεκτημένες γνώσεις και ικανότητες του, μελετώντας πάντα τις εξελίξεις και νέες μεθόδους του κλάδου. Με σεβασμό προς τον ασθενή του, πρώτο του μέλημα θα είναι η φροντίδα του, τηρώντας τους κανόνες δεοντολογίας και κινούμενος μέσα στα πλαίσια των επαγγελματικών κανονισμών.

Εφαρμόζοντας όλα τα παραπάνω *κατά την επαγγελματική του διαστροφή, γνωρίζει ότι δεν θα οδηγηθεί ποτέ στην «ωριμότητα», αλλά παρόλα αυτά θα προσπαθεί κατά όλη την διάρκεια της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας να την φτάσει.*

Λειτουργώντας με αξίες αποδεικνύει την αγάπη του προς το επάγγελμα του, ώστε ένα ιδιαίτερα λαμπρό μέλλον της ποδολογίας και του ίδιου του ποδολόγου, να μην φαντάζει όνειρο, αλλά να αποτελεί την αδιαμφισβήτητη πραγματικότητα... σε έναν κόσμο όπου τα πόδια πληρώνουν το τίμημα για τις αξίες και τις καθημερινές επιλογές τις σύγχρονης κοινωνίας.